

> **RÀ SOÁT PHÁP LUẬT ĐẦU THẦU VIỆT NAM VỚI
CÁC CAM KẾT VỀ MUA SẮM CÔNG TRONG EVFTA**
Kết quả và các Đề xuất

TS. NGUYỄN THỊ THU TRANG
Đại diện Nhóm nghiên cứu

Kết cấu bài trình bày

**Giới thiệu về
RÀ SOÁT**

01

**Giới thiệu
CAM KẾT**

02

**Các kết quả
rà soát**

03

**Các kiến nghị
từ rà soát**

04

GIỚI THIỆU VỀ RÀ SOÁT

Giới thiệu về Rà soát

Lý do rà soát:

(i) Tại sao phải rà soát: nguy cơ “vênh” giữa PLVN và EVFTA

- EVFTA: Cam kết cao nhất về mua sắm công mà VN từng thực hiện (TPP, GPA)
- VN chưa từng bị ràng buộc bởi cam kết nào về mua sắm công

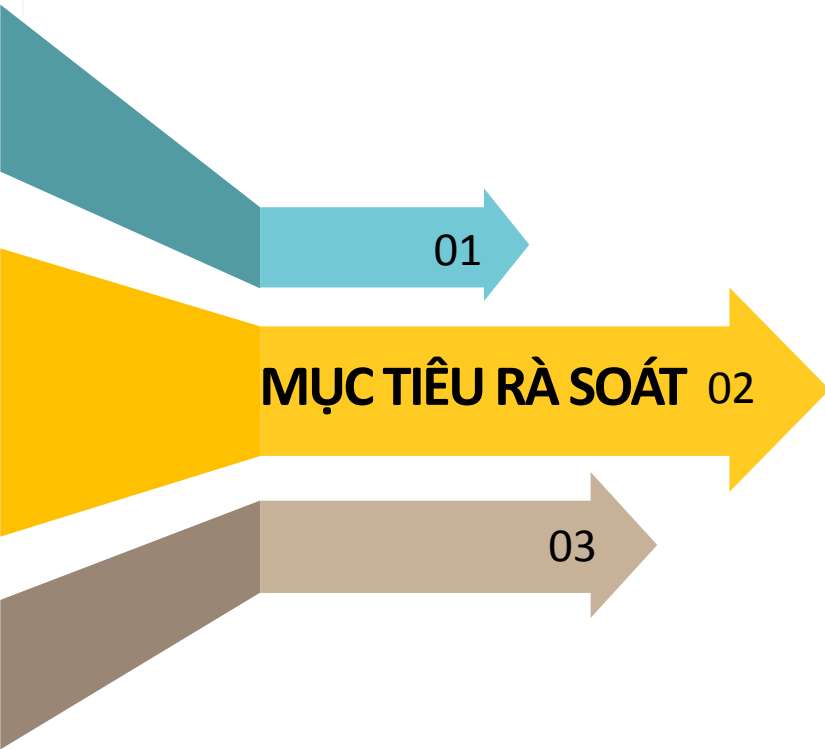
(ii) Tại sao phải rà soát từ góc độ DN: Lợi ích của DN trong thực thi cam kết

- Rà soát từ góc độ cơ quan Nhà nước: chắc chắn sẽ có, nhưng nhìn từ lợi ích Nhà nước
- Rà soát từ doanh nghiệp: nhìn từ lợi ích doanh nghiệp

Giới thiệu về Rà soát

- So sánh chi tiết từng nghĩa vụ, cam kết trong Hiệp định với PLVN
- Đánh giá yêu cầu của EVFTA - nhu cầu tự thân của Việt Nam
- Đề xuất sửa đổi PLVN thực thi EVFTA từ góc độ quan điểm và lợi ích của doanh nghiệp

Giới thiệu về Rà soát

Giới hạn rà soát

(i) Cam kết:

- EVFTA chưa công bố
- Quy tắc mua sắm công trong EVFTA: giống GPA

(ii) Pháp luật Việt Nam

- Pháp luật đấu thầu: Luật đấu thầu 2013; 02 Nghị định, 08 Thông tư 2015;
- Pháp luật đấu thầu chuyên ngành (y tế)
- Pháp luật liên quan (khiếu nại hành chính, tố tụng hành chính, minh bạch)

A large flock of birds is flying across a sky with a sunset or sunrise gradient. The birds are silhouetted against the bright, warm light of the sun, which is low on the horizon. The sky transitions from a deep orange at the bottom to a pale yellow and then to a clear blue at the top. The birds are scattered throughout the frame, creating a sense of movement and freedom.

GIỚI THIỆU CAM KẾT

Giới thiệu Cam kết

Các Nguyên tắc về đấu thầu nói chung

(1) Minh bạch:

Nhà nước phải ban hành và thực thi các quy tắc minh bạch trong các bước của quy trình đấu thầu (ví dụ công bố các quy trình đấu thầu, các yêu cầu về thông tin, thông báo ở từng bước của thủ tục đấu thầu...).

(2) Không phân biệt đối xử và đối xử quốc gia

(3) Bắt buộc sử dụng hình thức đấu thầu rộng rãi đối với tất cả các gói thầu thuộc diện điều chỉnh trừ các trường hợp đáp ứng điều kiện để được áp dụng thủ tục đấu thầu hạn chế hoặc đấu thầu lựa chọn;

(4) Yêu cầu áp dụng các biện pháp Liêm chính và giải quyết khiếu nại khiếu kiện để xử lý tình trạng tham nhũng, gian lận trong đấu thầu công...

(5) Khuyến khích sử dụng phương thức điện tử trong đấu thầu và các yêu cầu về tính thân thiện và khả năng tiếp cận trong trường hợp sử dụng phương thức điện tử.

Giới thiệu Cam kết

Nguyên tắc đối với các gói thầu theo thủ tục đấu thầu rộng rãi

- ❖ Công khai thông tin về việc đấu thầu (bao gồm cả Thông báo mời thầu và Hồ sơ thầu) trên mạng/trên báo và miễn phí;
- ❖ Công bố sớm kế hoạch mời thầu hàng năm;
- ❖ Phải đảm bảo các thời hạn nộp hồ sơ thầu

(tối thiểu 40 ngày trong các trường hợp thông thường, tối thiểu là 25 ngày chỉ trong trường hợp thủ tục đấu thầu thực hiện hoàn toàn qua mạng và 10 ngày đối với một số rất hạn hữu các trường hợp)

Giới thiệu Cam kết

Nguyên tắc đối với các gói thầu theo thủ tục đấu thầu lựa chọn

- ❖ Thủ tục thầu không tạo ra rào cản bất hợp lý cho sự tham gia của các nhà thầu đáp ứng điều kiện;
- ❖ thông báo mời thầu phải được đưa ra đủ sớm để nhà thầu có thể chuẩn bị hợp lý;
- ❖ Chỉ có thể sử dụng Danh sách nhà thầu đã đăng ký (cho các gói thầu nói chung) nếu đã tạo cơ hội hợp lý để nhà thầu tham gia Danh sách này và đã thông báo rõ ràng về các nội dung cơ bản của gói thầu...

Giới thiệu Cam kết

Nguyên tắc đối với các gói thầu theo thủ tục **chỉ định thầu**

- Chỉ được sử dụng chỉ định thầu trong 08 trường hợp
- **Mỗi khi sử dụng chỉ định thầu**, chủ thầu phải chứng minh mình có căn cứ để sử dụng thủ tục này và rằng việc sử dụng thủ tục này không nhằm phân biệt đối xử hoặc hạn chế cạnh tranh giữa các nhà thầu

Giới thiệu Cam kết

Chỉ được sử dụng chỉ định thầu trong 08 trường hợp cụ thể:

- 1) Trường hợp đã mời thầu nhưng không nhận được hồ sơ thầu nào, không hồ sơ nào đáp ứng được các yêu cầu cơ bản hoặc không nhà thầu nào đáp ứng được các điều kiện tham gia...
- 2) Trường hợp hàng hóa, dịch vụ mua sắm chỉ có thể được cung cấp bởi một số các nhà cung cấp nhất định (ví dụ liên quan tới nghệ thuật, bản quyền sở hữu trí tuệ...);
- 3) Trường hợp hàng hóa, dịch vụ mua sắm là loại bổ sung cho hàng hóa, dịch vụ đã được cung cấp trước đó bởi một số nhà thầu nhất định và vì các lý do khách quan không thể thay đổi nhà thầu hoặc việc thay đổi các nhà thầu gây ra bất tiện đáng kể hoặc làm tăng chi phí gấp đôi;
- 4) Trường hợp hàng hóa mua sắm là loại mua trên thị trường tương lai;
- 5) Các trường hợp mà vì lý do nào đó sản phẩm hàng hóa, dịch vụ là đặc thù và không thể được cung cấp bởi các nhà thầu khác (ví dụ kết quả thử nghiệm, nghiên cứu...);
- 6) Trường hợp cung cấp dịch vụ xây dựng thì dịch vụ này mặc dù không nêu trong hợp đồng ban đầu nhưng phải nằm trong mục tiêu đấu thầu ban đầu và chỉ trở thành cần thiết do xuất hiện bối cảnh không thể lường trước được, với điều kiện là trị giá hợp đồng cho dịch vụ xây dựng này không vượt quá 50% tổng trị giá hợp đồng ban đầu;
- 7) Trường hợp hợp đồng mua được thực hiện trong điều kiện ưu đãi đặc biệt mà chỉ phát sinh trong ngắn hạn (ví dụ mua thanh lý do giải thể, phá sản...);
- 8) Trường hợp hợp đồng thầu được trao cho nhà thầu là người thắng cuộc trong cuộc thi trước đó cho việc mua sắm này.

KẾT QUẢ RÀ SOÁT

Kết quả Rà soát

Kết quả 1: Nhóm “Đã tuân thủ”

(i) Tổng quan?

- Ở hầu như tất cả các Điều đều có cam kết mà PLVN “đã tuân thủ”
- Các cam kết chủ yếu liên quan tới minh bạch, cạnh tranh

(ii) Có bất ngờ không?

- VN là quan sát viên GPA, đàm phán TPP, EVFTA
- Pháp luật đấu thầu sửa đổi trong các năm 2013-2015

(iii) Nên mừng hay lo?

- Mừng: PL đấu thầu VN đã đi theo hướng chung của thế giới
- Lo: Những vấn đề đã thực hiện đều là những nội dung “dễ”; ở nhiều điểm quy định PLVN “không trái” thay vì “tuân thủ” cam kết

Kết quả rà soát

Ví dụ về cam kết **Sử dụng phương tiện điện tử**

Hiệp định	PLVN
<p>Nghĩa vụ tạo điều kiện để tổ chức đấu thầu qua phương tiện điện tử</p> <ul style="list-style-type: none"> - công bố gói thầu, - thông báo mời thầu - hồ sơ mời thầu, - tiếp nhận hồ sơ dự thầu	<p>Điều 8 Luật Đấu thầu</p> <p>Các thông tin phải đăng tải trên hệ thống mạng đấu thầu quốc gia, <u>Báo đấu thầu</u></p> <p>Điều 60</p> <p>Quy trình phải tuân thủ khi thực hiện đấu thầu qua mạng</p>
<p>Khi tổ chức đấu thầu qua mạng thì cần bảo đảm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hệ thống thông dụng và dễ tương thích - An toàn thông tin	<p>Muasamcong.mpi.gov.vn</p>

Kết quả rà soát

Ví dụ về cam kết về Lý do lựa chọn nhà thầu

Hiệp định	PLVN
<p>Có thể loại bỏ nhà thầu vì các lý do</p> <ul style="list-style-type: none"> - phá sản hoặc không có khả năng thanh toán; - kê khai không trung thực; - vi phạm nghiêm trọng hoặc thường xuyên các nghĩa vụ quan trọng trong một hoặc nhiều hợp đồng trước đó; hoặc - không hoàn thành nghĩa vụ thuế	<p>Điều 5 Luật đấu thầu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Không đang trong tình trạng giải thể, phá sản, nợ không có khả năng chi trả - Không đang trong thời gian bị cấm dự thầu - Không bị truy cứu hình sự <p>Thông tư</p> <p>Các lý do để loại nhà thầu được quy định rõ trong các tiêu chuẩn đánh giá của mẫu hồ sơ mời thầu do Bộ KH&ĐT ban hành.</p>

Kết quả rà soát

Kết quả 2: Nhóm chưa tuân thủ

(i) Tổng quan?

- Chiếm khoảng 2/3 các nghĩa vụ cam kết;
- Một số ít là hoàn toàn chưa tuân thủ, đa số là tuân thủ một phần

(ii) Thử lý giải?

- Các cam kết riêng đặc thù Hiệp định (mở cửa thị trường): PLVN chưa mở
- Các cam kết về cạnh tranh, minh bạch: Khó thực hiện (chi phí tuân thủ cao)?
- Các cam kết không bắt buộc: VN có quyền hoặc không có nghĩa vụ bắt buộc

(iii) Giải pháp nào?

- Thực thi vì thực thi? Chỉ sửa đổi quy định để áp dụng đối với các gói thầu thuộc diện điều chỉnh
- Thực thi vì chính mình? Sửa đổi quy định pháp luật chung để cải thiện hệ thống đấu thầu nội địa, tạo điều kiện thuận lợi, cạnh tranh cho doanh nghiệp?

Kết quả Rà soát

Ví dụ cam kết về **Giá gói thầu**

Hiệp định	PLVN
<ul style="list-style-type: none"> - Nguyên tắc tính giá gói thầu phải bao gồm toàn bộ chi phí để thực hiện gói thầu trong toàn bộ thời gian - Giá gói thầu phải bao gồm các nội dung cụ thể (liệt kê)	Chỉ quy định nguyên tắc xác định giá gói thầu, không nêu các nội dung cụ thể trong giá gói thầu

Kết quả Rà soát

Ví dụ về Cam kết về **Điều kiện tham dự thầu**

Hiệp định	PLVN
<p>Các điều kiện tham dự thầu chỉ bao gồm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Năng lực pháp lý - Năng lực tài chính - Năng lực kỹ thuật - Năng lực thương mại <p>Có thể yêu cầu kinh nghiệm liên quan nếu là đặc biệt cần thiết để đáp ứng các điều kiện thầu, nhưng không được áp đặt điều kiện về kinh nghiệm thầu (đã trúng thầu, đã làm việc tại nước sở tại)</p>	<p>Không quy định rõ về các điều kiện tham dự thầu nhưng có yêu cầu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinh nghiệm - “Bảo đảm cạnh tranh” (ngoài các yêu cầu của Hiệp định)

Kết quả Rà soát

Ví dụ về Cam kết về **Thời hạn tối thiểu để nộp hồ sơ thầu**

Hiệp định	PLVN
Các thời hạn tối thiểu cho từng hình thức đấu thầu	<ul style="list-style-type: none"> - Thời hạn ngắn hơn - Chỉ đáp ứng trong các trường hợp đặc biệt

CÁC KIẾN NGHỊ TỪ RÀ SOÁT

Đề xuất

(i) Với Nhóm “đã tuân thủ”

- Không cần làm gì
- Vẫn cần làm điều gì đó:
  - PL đã phù hợp, nhưng có thể phù hợp hơn không?
  - PL đã có, thực thi thế nào?

(ii) Với Nhóm “chưa tuân thủ”

- ***Xây dựng Văn bản riêng thực thi Hiệp định***
  - Cho các cam kết đặc thù Hiệp định
  - Cho các cam kết chưa thể thực thi diện rộng?
- ***Sửa đổi pháp luật đấu thầu chung***
  - Cho các cam kết có thể thực thi ngay
  - Cho các cam kết có lợi cho doanh nghiệp?

Xin cảm ơn!

Nhóm Nghiên cứu
Trung tâm WTO và Hội nhập – VCCI
Tel: 04 35771458
Email: banthuky@trungtamwto.vn
www.trungtamwto.vn